

היערכות לסוף השנה לעצמאים בעלי עסקים

ביקשנו מיועץ המס ירון גינדי, נשיא לשכת יועצי המס בישראל, לעשות לנו סדר, מה נכון לעשות לקראת סוף השנה וממה כדאי להימנע

מיתוס שלישי: "כחלק ממאמצי הגבייה בעסק לקראת סוף שנה, על מנת לקבל תשלום בגין שירותי אני מעביר ללקוח חשבונית מס".

גינדי: לא מדויק, הפקת חשבונית במקרה זה תביא לתשלום המס בגינה בטרם קבלת התשלום. בעת הפקת חשבונית מס גרשם בספרי העסק "אירוע מס" ובתום אותה תקופת דיווח יש לשלם בגין החשבונית שהופקה מע"מ ומקרמזות מס הכנסה. במקרים בהם התשלום מחולק או נדחה (שוטף+), ייאלץ בעל העסק לשלם את תשלומי המס עוד לפני שקיבל את הכסף.

מיתוס רביעי: "את תשלום הפרשי המס לשנה שהסתיימה כדאי לי לשלם רק לאחר הגשת הדוח השנתי".

גינדי: לא מדויק, לתשלום הפרש מס לאחר סוף השנה יצורפו הפרשי ריבית והצמדה. הרוח השנתי למס הכנסה בגין שנה שהסתיימה מוגש לרוב רק לאחר חודשים אחדים של השנה העוקבת, אך את מס ההכנסה עצמאי נדרש לשלם במהלך השנה, ולכן מתחילת השנה העוקבת יצבור כל חוב במס הפרשי ריבית בשיעור 4% וכן הפרשי הצמדה. תשלום הפרשי מס לפני סוף השנה ועד סוף חודש ינואר של השנה העוקבת יהיה פטור מהפרשי ריבית והצמדה. מי שישלם את הפרש המס בחודש פברואר בשנה העוקבת יהיה פטור מ-50% מהפרשי ריבית והצמדה ובהתאמה 25% אם ישלם בחודש מרץ. לכן מומלץ לשלם את חוב המס לפני שיגדל.

מיתוס חמישי: "תמיד כדאי יותר להתחיל כעוסק פטור".

גינדי: לא מדויק, תלוי בסוג העיסוק וההשקעה הנדרשת בהקמת העסק. עוסק פטור הוא עצמאי המחויב בתשלום מס הכנסה אך מאחר ומחזור עסקאותיו בשנה נמוך מ-100 אלף שקל הוא אינו מחייב את לקוחותיו בתוספת מע"מ ומנגד הוא אינו יכול לקוח מע"מ ששילם בגין רכישת ציוד ושייחוחים שקיבל. לא כל עוסק רשאי להירשם כעוסק פטור בחוק. בין השאר:

עורך דין, אדריכל, רופא, סוכן ביטוח ושמאי. לגבי עסקים אחרים כדאי לבחון את אופי הפעילות וכיחוד את מהות ההשקעה הראשונית בעסק. לעיתים הקמת העסק כרוכה בהשקעה, הכוללת רכישת ציוד שאילו יירשם העוסק כפטור הוא לא יוכל לקבל את החזר המע"מ בגין ההשקעה. כל העצות הללו אינן כמוזן תולדיף ליועץ פרטני של רואה חשבון או יועץ מס. אלה יתנו את חוות דעתם המקצועית לגבי העמידה בדרישות החוק ותכנון מס מיטבי, הכולל הכרה בכל ההוצאות המתירות על פי חוק ומיצוי הטבות המס.

בכיום שנת מס נדרשים עצמאים בעלי עסקים לבצע פעולות שונות, כגון: ספירת מלאי וקפות, השלמת הפקדות לפנסיה ותשלומים לרשויות ועוד. היערכות נכונה לקראת סוף השנה עשויה להסוך כסף, ומנגד ביצוע פעולות על בסיס תפיסות מוטעות דווקא עלול לפגוע בתזרים המזומנים של העסק. ביקשנו מיועץ המס ירון גינדי, נשיא לשכת יועצי המס בישראל, לעשות לנו סדר, מה נכון לעשות לקראת סוף השנה וממה כדאי להימנע.

מיתוס ראשון: "כעצמאי כדאי לי להגדיל את ההוצאות בסוף השנה כדי להקטין את המס".

גינדי: ממש לא מדויק, מאחר ולא כל הוצאה תשפיע על הרווח ממנו יחושב המס.

מס הכנסה מחושב כנגזרת מהרווח (הכנסות פחות הוצאות), אך יש הוצאות שאינן נלקחות בחשבון כמלאוץ בשנה בה הוצאה, כך, למשל, בעת רכישת רכוש קבוע כגון ציוד, ריהוט, ומכונית, הוצאה תופחת על פני מספר שנים, על פי שיעורים שנקבעו בתקנות הפחת. כך גם בעת רכישת מלאי נוסף בסוף השנה, שאם לא יימכר ינטרל לצורך חישוב הרווח בסוף השנה. מה שכן עשוי להשפיע על המס הוא הקדמת תשלום הפרשים לכיטוח לאומי והוצאות שוטפות, כגון: פרסום, שיווק, אחזקה, טיפול שוטף לרכב וציוד אחר, לגביהם תשלום בסוף השנה ישפיע על הרווח והמס הנגזר ממנו. לכן כדאי להקדים ולשלם אותן לפני סוף השנה. תמיד כדאי לבצע הערכה עם יועץ מס לגבי תכנון המס לפני שהסתיימה שנת המס.

מיתוס שני: "כעצמאי לא כדאי לי להפקיד לחיסכון פנסיוני".

גינדי: לא מדויק, עצמאי נהנה מהטבות מס גם בעת הפקדה לפנסיה וגם בעת משיכת כספים במקרה של סגירת העסק.

החל משנת 2017 חלה חובת הפקדה לפנסיה לעצמאים, חובת ההפקדה היא על הכנסה עד הסכר הממוצע במשק. לחובת ההפקדה מספר חריגים, ביניהם גיל העוסק בתחילת ההפקדה בין 21 ל-60, וכן גיל העסק 6 חודשים לפחות. עצמאי שהכנסתו מעל מחצית מהסכר הממוצע (בראשית הסתיו השנה

הסכר הממוצע היה כ-10,500 שקל) ולא יפקיד - יחויב בתשלום קנס בסך 500 שקל לשנה. לעומת זאת עצמאי שיפקיד לחיסכון פנסיוני יוכל ליהנות מהטבות מס של ניכוי וויכוי שעשויות לחסוך כ-50% מהסכום שהופקד בהטבות מס. בנוסף, במצב של סגירת העסק או הנעת לגיל פרישה יוכל מי שהפקיד למשוך כפטור ממס עד חלק מהכספים שהופקדו, וכך לחסוך עוד מס בשיעור של 35%.

נערכים לסוף שנת 2019

כל העצות לשכירים ולעצמאים לקראת סוף שנת המס - מה נכון לעשות וממה כדאי להימנע - **גד ליאור**

תשלומים לביטוח או לפנסיה באופן עצמאי, תרומות למוסדות מוכרים, סיום תואר אקדמי, ילד שגולד בשנת המס, תשלום למוסד סיועיו בו מאושפז קרוב מדרגה ראשונה, ילד שבגינו מתקבלת קצבת ילד נכה מביטוח לאומי או שהולד ללגנר במערכת חינוך מיוחדת, החזר על הספרים בשוק ההון ועוד.

האם ההחייב מס ניתן לקבל למספר שנים אחורית?
חשוב להעיד, שכיסים הקרובים תמתיים האפשרות להגיש דרישה להחזר מס לשכיר בגין שנת 2013, נשים שהחזר מס ניתן לבקש רק שש שנים רטרואקטיבית. לכלל זה מספר חריגים, ביניהם למשל אם מדובר בגבה, שהוכרה נכחתו בשיעור 90% ומעלה, יספור מגין 6 השנים הרטרואקטיביות מהיום שפנה למוסד לביטוח לאומי לקביעת נכותו.

האם ייתכן וקיימת זמנית למענק עבודה, גם אם אהנו לא זכאים להחזיר מס?
מענק עבודה (מכונה גם מס הכנסה שלילי) משולם על-ידי רשות המיסים לשכירים ועצמאים, שעמיתם כנכסי בקריטריונים של השתכרות נמוכה, בעלות כנכסי מקרקעין וזכב משפחתי, וזאת במטרה לשפר את מצבם הכלכלי. טורגרי לרוב במשפחות ברמת הכנסה נמוכה מאוד. מטרת המענק היא לשמש תמריץ לעידוד עבודה. אם אתם שכירים או עצמאים והינכם עומדים בקריטריונים הקבועים בחוק, מומלץ לבדוק את זכאותכם מאחר ואת הבקשה למענק בגין 2018 ניתן להגיש רק עד 31 בדצמבר 2019.

האם פנסיונרים עשויים להיות זכאים להפבת מס מוגדלת?
פנסיונרים זכאים להפבת מס מוגדלת עשויים ליהנות מהפבת מס מוגדלת בפנסיה, אך רבים מהם אינם מודעים לה ולא מנצחים את זכאותם לפטור מפנסיה באמצעות קיבוצי מבוטח. המונח קיבוצי ובייחוד נובע מהצורך לרדוח למס הכנסה באיזה מסלול של הטבת מס הם בוחרים, כאשר שווי ההטבה עשוי להגיע לאלפי שקלים בשנה. על מנת ליהנות מנוחה, על הפנסיונר ליזום פניה לרשות המיסים. את הבקשה ניתן להגיש רטרואקטיבית, אך שימו לב - אם חלפו מעל 6 שנים מאז היציאה לפנסיה - לא יוכל הפנסיונר לקבל החזרי מס.

ועכשיו נפנה למאזר העסקי. הנה כמה וכמה מקורות חשובות להיערכות לסוף שנת המס 2019:

■ **בריקת הקצבים ותכנון לשנה הבאה:** מסמו את שנת 2019 בכל הנוגע לתכנון המקורי שלכם ולהנצב בפועל. לאור שניתחם את התוצאות המקתם תוכנתו.

לו פעילות בניירות ערך במדסה במחזור שנתי העולה על 2.530 מיליון שקל, מי שהפיק הכנסה מחוץ לישראל, או שטרען שניתק את הישבתו סמרינת ישראל במצבים מסוימים ועוד.

האם שפויים עשויים ליהנות מהפבת מס, שלא חשבו במסגרת השכר שלהם?
שכירים משלמים מס הכנסה מדי חודש במסגרת תלוש המשכורת, וכדרך כלל לא טורחים להודא, אם שילטו במקרה מס גבוה מהגדרש, מנה יכול לנבוע הפערי החישוב הסופי של מס ההכנסה מתבצע בראייה שנתית, ולעיתים נוצרים מצבים, המשפיעים ועושים את גובה המס שעלינו לשלם, למשל במקרה של החלפת מקומת עבודה או שינוי מעמד אישי, ואם המשפחה גדלה בשנה החולפת. רק בסוף השנה נטל לרעת בוידאות, האם שילטנו את המס כמדייק, או שצניע לנו החזר מס. סיבות נוספות שעשויות לזכות שכירים בחזרי מס:

שכירים שחייבים בהגשת הדוח:

שכירים שהכנסתם עלתה על **651 אלף שקל בשנת 2019**,

מי שהעביר בשנת המס **כספים בסך**

500 אלף שקל ומעלה אל מחוץ לישראל,

מי ששילם בגין הכנסתו מדמי שכירות מס בשיעור **10%**

והכנסתו עלתה על

338 אלף שקל

בשנה, מי שיש לו פעילות בניירות ערך בבורסה במחזור שנתי העולה על

2.530 מיליון שקל,

מי שהפיק הכנסה מחוץ לישראל, או שטוען שניתק את תושבותו ממדינת ישראל במצבים מסוימים ועוד.

די שנה, לקראת סוף חודש דצמבר מגיע זמן הסיכומים המספיים. חברות, בתי עסק וגם שכירים מחשבים כמה הרוויחו, או השתכרו, או חלילה אף הפסידו, בשנה האחרונה המסתיימת. על פי חוק רבים מהם יגישו גם רוח על מצבם המספי בשנה החולפת לרשות המיסים.

העניין אינו פשוט. בוודאי שהחברות ועצמאים וגם שכירים רבים, שעובדים ביותר ממקום עבודה אחת, חייבים להיעזר כמזומנים - רואי השכר ויועצי מס - לצורך הכנת הדוח, שלרוב ניתן להגישו עד לסוף חודש אפריל, אם לא ניתנה איבה. במקרים רבים אכן ניתנת על-ידי שלטונות מס הכנסה איבה מסוימת, גם עד לאמצע הקיץ ואף עד לסתיו הבא. אתר הסיכום היא, למרבה הפלא, שטרומים האמורים להעביר נתונים כספיים למגושי הרוחות, לקראת סוף שנת המס, מתמהמהים. קופות גמל, למשל, מעבירות דוחות מפייל או שולחות אותם בוודאי רק בחודש מרץ ולעיתים באפריל, וכך גותר זמן מועט להכנת הדוחות השנתיים.

ברשות המיסים, בלשבת רואי החשבון ובלשבת יועצי המס נערכים במהלך חודש דצמבר וגם בחודשים הבאים לסייע לחברות, לעסקים וליודורים לסכם את שנת המס 2019. אנו נעזרו בהם כדי להבהיר את הנושאים המרכזיים יותר והמורכבים פחות, כדי להצטרף לסייע להכנת הדוחות השנתיים. תודתנו נוגנה לנשיאת לשבת רואי החי שבון. איריס שפרק, ולרואי החשבון איריס סובדק וליאת נויברגר-פריד, ולנשיאת לשבת יועצי המס, ירון גנר. רות איריס שפרק, נשיאת לשבת רואי חשבון, ציינה כי 'על מנת לייעל את עבודתנו, היא החטבה, במייצגים, המטנו לאחורונה כלשבת עררן ישרי - מוקר לסייע לררח חברי הלשכה, בהתנהלות השוטפת טול רשות המיסים. בתקופת הקרובה של סוף שנת המס, היקף הסייע יודוב ואנו נערכים לכך בימים אלה.'

נשיא לשבת יועצי המס, ירון גנר, מציע גם לשכירים, במקרים רבים, להגיש דוח שנתי. 'בטוח שהם לא יפסידו מזה. אפשר רק להרוויח כסף שצניע לכם ואפילו עם איבנה אחוז רוכית והצמדה למדה בכל מקרה הגשת דוח על-ידי עצמאים ובעלי חברות היא חובה ולעיתים מוזנחת גם כראית.'

רובם הבכורים של השכירים לא חייבים בהגשת דוח שנתי לרשות המיסים, אולם לעשירים שמועסקים במספר מקומות ייתכן מאוד שכדאי להגיש דוח, גם אם לא חייבו בכך.

ישנן מספר סיבות עיקריות בגינן גם חלק מהשכירים חייבים בהגשת דוח שנתי לרשות המיסים. על שכירים בעלי הכנסות גבוהות או מקור הכנסה בנוסף למשכורת, לבדוק אם הם חייבים בהגשת הדוח.

נהב כמה וכמה רונמאות: שכירים שהכנסתם עלתה על 651 אלף שקל בשנת 2019, מי שהעביר בשנת המס כספים בסך 500 אלף שקל ומעלה אל מחוץ לישראל, מי ששילם בגין הכנסתו מדמי שכירות מס בשיעור 10% והכנסתו עלתה על 338 אלף שקל בשנת, מי שיש

הסעיף, בחלוקת דיבידנדי כפריה, למרות שלא חולק דיבידנדי בפועל. זאת, לאור מספר תנאים מצטברים, ביניהם ירווחים צבורים מעל 5 מיליון שקל, וכן בחינה שהלוקח הרווחים לא הויתק לקיומו השוטף של העסק, ומחייבת בחינה לנבי אופי המשך פעילות החברה.

קיום של רבוב

כיום האחרון של השנה עליכם לרשום את הקולומטור - כמה נסענתם השנה, נתון זה ישימש את רשויות המס במקרה של ביקורת. שימו לב, לעיתים, הביקורת יכולה להיעשות מספר שנים לאחר שנת המס, או שמרו את הרווח הוצאות הרכב המוכרות לצורכי מס וכן 45% מהוצאות הרכב או סך הוצאות הרכב בניכוי שווי השימוש.

ספירת קופה

כיום האחרון של השנה נדרש בעל העסק לספור סכף ושיקים בקופת העסק. אלה, יחד עם רוח מסודר, יורשו להצגה כפני רשויות המס במקרה של ביקורת מס עתידית.

ספירת מלאי

כיום האחרון של השנה נדרש בעל העסק לבצע ספירת מלאי, שנדרשת לחישוב עלות המכרה המשמעותי. מלאי פתוח השנה + הנכיות בשנה זו, בהפחתת מה שנשאר במלאי. אפשר לבצע את הספירה עד 10 ימים לפני תום השנה או 10 ימים אחרי תחילת השנה. בעל עסק שמעוניין להגדיל את טווח הספירה לחישוב, צריך לירש את רשות המסים טובו שאינו תקין ייספר וירשם בנפרד טומלץ לצולם את הטובין ולשמור לצורך הוכחת המלאי הפגום.

חברות עסק קטן (מחזור עסקי עד 5 מיליון שקל): על פי כללי הנפקאות, האיר אשר יסודר לבנק רוח שנתו ואישור חתום בידי רואה החשבון מדי שנה, על פי מחזור העסקים שלו בשנה שקרובה למועד מסירתו, אינו עולה על המישה מיליון שקלים, וסוגו על ידי הבנק כ"עסק קטן". בפועל יוצא מכך יורל על חשבוניתו תעריף פעולת הבנק ליתור או עסק קטן, אשר התעריפים הקבועים בו נמוכים מהתעריפים הקבועים לעסק גדול.

הפריח בחובות אבורים

על כנת מסמ הכנסה יכיר בחובות האבורים שניצרו בסוולק השנה, יש להקרים ולשלם בגביותם, כדי לבסס את התענה שהחוב הינו אכן חוב אבור. פעולות ההוכחה

כדאי, שהיי מדובר במעין "ישראלוף" במיטבו, שהיי איוו מן חברה זאת אם יש בה רק עובד אחד...

מוין מסמכות של רשות המיסים לראות ברווחים שלא חולקו באילו חולקי:

למנהל רשות המיסים ניתנה המסכות להורות לפקיד השוונה לחייב חברות מעטים, אשר נכנסות לתחילת

בנו את מפת הרכיבים לשנה הבאה בארבע מוגיות: מסגרת תקציב, מניעי צמיחה, תכנון השקעות לטובת שימור וצמיחת העסק וניתוח מקורות המימון לתוכנית השנה הבאה. חשוב לשמור מקום בתוכנית העבודה למשתנה ולמלתי צפוי הכלתי נמנעים.

גביות:

ברקו את רמת ההכנסות השנתית, החודי המס והגביות, האם עוד יחייבים לכם מספים או מגיעים תשלומים של שוטף פלוס?

ניסק פלוס:

ברקו לפני תום השנה אם עברתם את תקרת הפטור בשנת 2019 התקרה היא 100,187 שקל. זאת, כדי שלא תצטרפו לשלם מס שלא תכננתם בסוף השנה.

השקעות בניירות ערך:

אם יש לכם רווח מניירות ובתיק יש גם ניירות ערך שהפסידו על הנייר - שווה לממש אותם, כדי לקוון מדידות עוד השנה ולהסוך בכך תשלום מס על הרווחים.

השקעות לקרן השתלמות וקופות פנסיה:

לכל עסק קטן ועצמאי יש את חובות להפקיד לקרן השתלמות ולקופות נמל סכומים שיקנו הנכות נמס בפנף לתקרות מסימית מההכנסה.

יש לשים לב שהפקידה לקרן פנסיה היא חובה לכל עצמאי מתחילת 2017. היא מקנה גם ביטוח על איברן כשיר עבודה, שיתן כעת צרה קצבה של 75% מההכנסה המבוטחת, נוסף על קצבת הנכות ועל הפנסיה הנצברת לגיל הפרישה.

חוב משיכיות מספים בהכנסה של בעל המניות:

יש לשים לב לסגור יתרונות חובה מעל 100 אלפי שקל בחברה ולשימוש בנכסי החברה נמנו ריחה בבעלות החברה) כשימוש בעל המניות. אחרת, יש לוקף יתרונות אלו בהכנסה בוד בעל המניות ברוח האיש, או כמשכיות, או כדיבורנו אם יש ווחיים.

חברות ארנק:

חוב הכנסתן של חברות שיונדרו כ"חברות ארנק", בון לרוב יש רק עובד אחד, שדקים את החברה כדי להיעזר מהמבט מס. טומלן לשקול הרטב את המשך הפעילות במסגרת חברות ארנק, לא תמיד "הורגיל" הוו עדיין

בדיקת תקציב ותכנון לשנה הבאה: סכחו את שנת 2019

בכל הנוגע לתכנון המקורי שלכם ולמצב בפועל. בנו את מפת הדרוכים לשנה הבאה בארבע סוגיות: מסגרת תקציב, מנועי צמיחה, תכנון השקעות לטובת שימור וצמיחת העסק וניתוח מקורות המימון לתוכנית השנה הבאה. חשוב לשמור מקום בתוכנית העבודה למשתנה ולכלתי צפוי

◀ המשך מעמוד 5

יכולות להיות פנייה להוצאה לפועל, אישור עורך דין שהחוב אבוד וכדומה.

■ סיום הגילוי מרצון על חשבונות בנק ונכסים בחו"ל

מגול רשות המיסים, ערן יעקב, הצהיר באופן מפורש כי לא ינתנו הארכות לנוהל הקיים, והוא אמור להסתיים בתום חודש דצמבר 2019. אפשרויות הגילוי וההסדר חלות על תושבי ישראל שלא ריווחו על הכנסותיהם בישראל או בחו"ל, וגם על תושבי חוץ אשר יש להם הכנסות שלא רווחו בישראל.

רו"ח איריס שמרק ממליצה לנצל את השבועות הספורים אשר נותרו לביצוע פנייה לרשות המיסים במקרים בהם קיים נכס או הכנסה שלא רווחה בידי יחידים, שותפים, בני משפחה, נאמנויות וכדומה.

■ סיווג הכנסות מחשכרת דירות

העברת בעלות על דירות לבני משפחה, אינה מבטיחה את פיזור המס ביניהם, אם השליטה המוחלטת על פעילות השכרת הדירות, נותרה בידי ההורה, למשל, במידה והעביר את הדירות לילדיו. השכרת נכסי המשפחה במקובץ עליידי נציג המשפחה תחייב במס מלא בהכנסה עסקית ואקטיבית, גם אם מדובר במעט דירות, אך כאלה שפוצלו לכמות גדולה של יחידות דיור להשכרה.

■ רכב צמוד מועבודה

רכב מועבודה נחשב בעיני רבים להטבה שמשלבת נוחות וחיסכון כספי, אולם עובדים רבים גם הגיעו למסקנה שבגלל תשלום המס הגבוה – שמחושב באופן נוסחתי כאחוז משווי הרכב – קבלת הרכב לא משתלמת להם כיום כלכלית. בחלק מהמקרים, במיוחד כשמדובר ברכב שהכרחי לביצוע עבודה והמשכורת אינה גבוהה, המעסיק הוא זה שמגלם עבור העובדים את המס. ■